

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 19. april 2019.godine

DANAS- Kod doktora sa poklonima do 462 evra

N1- Srbija osma po negativnom natalitetu, svaki peti par ima problem sa sterilitetom

RTV- Dogovorena saradnja Mađarske i AP Vojvodine u oblasti zdravstva

VEČERNJE NOVOSTI- I u Srbiji potomstvo iz banke sperme

VEČERNJE NOVOSTI- POJAVILA SE RETKA BOLEST: Glodari upali u vodovod kod Kraljeva i preneli zarazu

A screenshot of a computer screen showing a news article from the website danas.rs. The article is titled "Kod doktora sa poklonima do 462 evra". The text discusses a new law in Serbia regarding gifts to doctors. It states that medical staff can receive gifts from patients, but their value must not exceed the average net salary of 54,521 dinars (approximately 462 euros). The article includes a photo of a doctor's hands and a sidebar with a protest-related image and text.

Kod doktora sa poklonima do 462 evra

Medicinski radnici u Srbiji smeju da prime od pacijenta nenovčani poklon čija pojedinačna vrednost ne prelazi 2.726 dinara, a ukupna vrednost ne prelazi prosečnu neto platu od 54.521 dinara, sledi iz odredbi novog zakona o zdravstvenoj zaštiti.

U nedavno usvojenom zakonu navodi se da se ne smatra korupcijom i sukobom intresa „iskazivanje zahvalnosti u vidu poklona manje vrednosti, reklamnog materijala i uzorka, koji nije izražen u novcu i čija pojedinačna vrednost ne prelazi 5%, a ukupna vrednost ne prelazi iznos jedne prosečne mesečne plate bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji”.

Prosečna neto zarada bez poreza i doprinosa (neto) za januar 2019. iznosila je 54. 521 dinara (462 evra).

Međutim, u zakonu nije predviđeno na koji vremenski period se odnosi ukupna vrednost poklona koje pacijent poklanja medinskim radnicima.

Zakon je definisao da zdravstveni radnik i član organa u zdravstvenoj ustanovi, kao i članovi njihovih užih porodica, ne smeju tražiti, niti primiti novac, poklon, uslugu ili bilo kakvu drugu korist za sebe, članove svoje uže porodice ili fizička i pravna lica koja se opravdano mogu smatrati interesno povezanim, a koji mogu uticati na nepristrasnost ili profesionalno obavljanje dužnosti, odnosno koji se mogu smatrati nagradom u vezi sa vršenjem dužnosti i obavljanjem zdravstvene delatnosti.

Srbija osma po negativnom natalitetu, svaki peti par ima problem sa sterilitetom

Srbija je osma u svetu po negativnom natalitetu, a svaki peti par ima problem sa sterilitetom i ne može da se ostvari u ulozi roditelja.

Mnogim pacijentkinjama se dešava da godinama ne ostaju trudne, ali ne obraćaju pažnju na to, već se oslanjaju na ono što čuju od majki, baka: "Čekaj, desiće se". U tom čekanju, osim što se gubi vreme, smanjuje se i polodnost jajnih ćelija.

Božana Stepanov, specijalista ginekologije i akušerstva, je u Novom danu rekla da je pokrenuta akcija ispitavanja plodnosti devojaka.

"Fokusirali smo se na grupu starosti između 25 i 35 godina sa ciljem da vidimo njihovo stanje plodnosti zbog toga što je primećen sve veći trend odlaganja trudnoće pogotovo rađanja prvog deteta", kaže ona.

Dodaje da je u kasnijim godinama smanjena plodnost i ističe da je cilj da se u toj grupi žena pronađu one koje su "kandidati da imaju manju plodnost čim zađu u starije godine".

Stepanov kaže da je najosnovnije da se vidi kako jajnici izgledaju na ultrazvuku, koliko su aktivni, uz dopunu hormonskih analiza.

Odgovarajući na pitanje zašto pojedine žene imaju smanjenu plodnost, doktorka Stepanov je rekla da na to utiče genetska uslovljenost.

Ono što se danas može ponuditi mladim ženama koje odlažu trudnoću jeste zamrzavanje jajnih ćelija što predstavlja trajni oblik čuvanja plodnosti, naglašava Stepanov.

The screenshot shows a news article from RTV (Radio Televizija Vojvodine) dated April 18, 2019. The headline is "Dogovorena saradnja Mađarske i AP Vojvodine u oblasti zdravstva". The article discusses the agreement between the Hungarian and AP Vojvodine governments in the field of health. The page includes a sidebar with the most viewed news items and a right sidebar showing a video player.

Dogovorena saradnja Mađarske i AP Vojvodine u oblasti zdravstva

NOVI SAD - Pokrajinski sekretar za zdravstvo Zoran Gojković i najviši predstavnici Ministarstva ljudskih resursa i Univerziteta u Segedinu razgovarali su danas u Budimpešti o saradnji dve zemlje u oblasti zdravstva.

Predstavnici mađarske i Pokrajinske vlade razgovarali su o zajedničkim problemima koji dotiču obe regije i mogućnostima za njihovo rešavanje.

Kako je rekao Gojković, dve zemlje već imaju uspešnu saradnju, što je i pre nekoliko dana u Subotici potvrđeno potpisivanjem čak 11 sporazuma u različitim oblastima.

Jedan od načina za unapređenje postojeće saradnje je, kako su se složili predstavnici dve zemlje, zajedničko uključivanje u različite projekte koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije.

Sledi intenzivna komunikacija zdravstvenih i naučnih institucija u realizaciji i rešavanju obostranih izazova u lečenju onkoloških bolesti, hirurških procedura, kardiovaskularnih oboljenja i retkih bolesti.

вечерње НОВОСТИ

The screenshot shows a news article titled "I u Srbiji potomstvo iz banke sperme" (And in Serbia, offspring from a sperm bank) by B. RADIVOJEVIĆ, published on April 19, 2019, at 08:00. The article discusses the creation of a legal framework for sperm donation and artificial insemination in Serbia, mentioning a clinic in Visegradsko. The website has a red header with the "вечерње НОВОСТИ ONLINE" logo and a "ДОКТОР У КУЋИ" section. The navigation bar includes links for Politika, Drustvo, Ekonominja, Preduzeznik, Hronika, Dosije, Reportaže, Republika Srpska, Tehnologije, Auto, Zanimljivosti, Letnica, and Tickerluka. The right sidebar shows recent news items and advertisements for Dell EMC and Hit3soft.

I u Srbiji potomstvo iz banke sperme

Setom od devet pravilnika stvoren zakonski okvir za doniranje i pozajmljivanje reproduktivnog materijala. Banka će se nalaziti u Ginekološko--akušerskoj klinici u Višegradsкој

Čuvaće se i jajne ćelije. Postojaće i mogućnost uvoza, a sve procedure su strogo definisane

JAJNE ćelije i spermatozoidi moći će da se doniraju i pozajmjuju iz Banke reproduktivnih ćelija, koja će biti formirana u Srbiji, i iz inostranih banaka, ali uvoz i izvoz neće važiti za embrione. Setom od devet pravilnika, koje je potpisao ministar zdravlja Zlatibor Lončar, koji za osam dana stupaju na snagu, strogo su definisani kriterijumi ko može biti donor i ko može i pod kojim uslovima da koristi reproduktivni materijal iz naše ili stranih banaka. Ali biće potrebno vreme da to zaživi u praksi.

Banka reproduktivnih ćelija biće u Klinici za ginekologiju i akušerstvo KCS, u Višegradsкој ulici. Doktor Vesna Rakonjac, v. d. direktora Uprave za biomedicinu, rekla je "Novostima", da je ta banka u fazi formiranja, ali da ne treba očekivati da će "već sutra moći da se doniraju ili pozajme reproduktivne ćelije donora":

- Jedan od sledećih koraka biće promocija donorstva reproduktivnih ćelija. U međuvremenu treba rešiti, recimo, ko će i u kojoj meri "pokrivati" troškove analiza za doneore koje će morati da obave donori, za koje su kriterijumi vrlo strogi.

Predviđeno je da Banka pre izbora i čuvanja ćelija uradi sve laboratorijske testove kako potencijalnih davalaca, koji za to neće dobijati nikakvu nadoknadu, tako i oba partnera od čijih ćelija se stvara embrion. Polne ćelije moći će da doniraju muškarci do najviše 40 godina, i žene između 21. i 34. godine.

Pristanak za darivanje ćelija mora se dati pisano, ali se može i povući, kada se ćelije odmah unište. Davalac nema ni prava, ni obaveze prema detetu rođenom od njegovog biološkog materijala. Majka deteta je, po zakonu, žena koja ga je rodila iako je jajna ćelija pozajmljena, a otac je njen muž ili vanbračni partner, i u slučajevima kada su korišćeni spermatozoidi donora. Dete začeto iz doniranog materijala, kada navrši 15 godina, moći će da dobije podatke od medicinskog značaja, ali donor ostaje anoniman.

- Zakonom je predviđena i mogućnost uvoza i izvoza reproduktivnih ćelija, iako se prepostavlja da bi iz naše banke mogle da se zadovolje potrebe za biološkim materijalom, ali se vodilo računa i o tome da se može pojavit par koji po medicinskim indikacijama neće moći da dobije odgovarajuću ćeliju iz naše baze - kaže dr Rakonjac. - Cilj nam je da što pre uspostavimo sistem uvoza kako bi se izašlo u susret bračnim parovima pre nego što napravimo rezerve ćelija u našoj banci da ne bi i dalje išli u inostranstvo. Ostalo je još otvoreno i pitanje troškova. Ideja je da parovima koji se leče od steriliteta u skladu sa finansijskim mogućnostima RFZO omogući da to rade o trošku osiguranja, ali je pitanje koliko će država moći da finansira doniranje ćelija i postupak biomedicinski potpomognute oplodnje ako razlog nije lečenje steriliteta, nego je, recimo, žena bez partnera. Već u petak imamo sastanak sa predstavnicima RFZO na te teme.

KO MOŽE BITI DONOR

DONOR mora da bude zdrav, da nije uživalac narkotika, alkohola i cigareta, da nema analne seksualne odnose, da se u poslednjih 12 meseci nije tetovirao ili stavljao pirsing, da ne odstupa od standarda težine i visine, a za muškarce i da imaju normalan spermogram, a moraće da priloži rezultate laboratorijskih analiza. Donori, recimo, ne mogu biti vlasnici, lekari i drugi zaposleni u ustanovi u kojoj se obavlja VTO.

вечерње НОВОСТИ

The screenshot shows a news article from the website novosti.rs. The main headline reads "POJAVILA SE RETKA BOLEST: Glodari upali u vodovod kod Kraljeva i preneli zarazu". Below the headline, there is a photograph of two men in white protective suits and masks standing outdoors near a building. The sidebar on the right contains various advertisements and links to other news items.

POJAVILA SE RETKA BOLEST: Glodari upali u vodovod kod Kraljeva i preneli zarazu

Nesvakidašnja bolest tularemija u pomoravskom selu Stubal. Niko od pacijenata nije bio, niti je trenutno životno ugrožen, poručuje dr Parezanović

KRALjEVO – U minulih petnaestak dana u pomoravskom selu Stubal nadomak Kraljeva čak 24 meštana obolelo je od tularemije, retke endemske infektivne bolesti koja se na ljudе prenosi uglavnom sa glodara, šumskih životinja ili krpelja.

Pretpostavlja se da je došlo do upadanja zaraženih glodara u lokalni vodovod koji koristi oko 80 od ukupno 400 domaćinstava u ovom selu. Četiri pacijenta kod kojih je ustanovljena ova bolest zbrinuto je na Infektivnom odeljenju Opšte bolnice „Studenica“ u Kraljevu, dok ostali terapiju primaju ambulantno ili se oporavljaju na kućnom lečenju.

- Svi su stabilnog zdravstvenog stanja, imaju zapaljenje grla sa regionalnim limfadenitisom i nemaju temperaturu. Niko od njih niti je bio, niti je trenutno životno ugrožen – kaže dr Milan Parezanović, načelnik ovog Odeljenja kraljevačke bolnice.